

**Briuselis, 2026 m. liepos 14 d.
(OR. en)**

11602/26

**JAI 954
FREMP 236
AG 111
POLGEN 187**

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Delegacijoms
Dalykas:	Tarybos išvados dėl kasmetinio dialogo teisinės valstybės klausimais vertinimo

Delegacijoms I priede pateikiamos išvados dėl kasmetinio dialogo teisinės valstybės klausimais vertinimo, kurias Taryba patvirtino 2026 m. liepos 14 d.

Delegacijoms II priede pateikiamas Italijos pareiškimas.

**TARYBOS IŠVADOS DĖL KASMETINIO DIALOGO TEISINĖS VALSTYBĖS
KLAUSIMAIS VERTINIMO**

PRIMINDAMA, kad nuo 2014 m. gruodžio 16 d., kai Europos Sąjungos Taryba ir Taryboje posėdžiavusios valstybės narės priėmė išvadas¹, visos valstybės narės, atsižvelgdamos į tvirtą savo įsipareigojimą stiprinti teisinę valstybę, kuri yra viena iš pagrindinių Europos Sąjungos vertybių, lojalaus bendradarbiavimo dvasia dalyvauja Taryboje vykstančiame kasmetiniame dialoge teisinės valstybės klausimais;

PRIMINDAMA, kad 2019 m. lapkričio 19 d. pirmininkaujančios valstybės narės išvadoms² pritarė 26 delegacijos ir kad rengiant šias išvadas visos delegacijos susitarė iki 2023 m. pabaigos Taryboje iš naujo įvertinti dialogą teisinės valstybės klausimais, atsižvelgdamos į įgytą patirtį;

PRIMINDAMA, kad, kaip nurodyta 2020 m. rugsėjo 28 d. pirmininkaujančios valstybės narės pranešime delegacijoms³, kasmetinis dialogas teisinės valstybės klausimais buvo plėtojamas kaip Bendrųjų reikalų taryboje vykstantis politinis procesas, kurio struktūrą praktiškai sudaro pirmą kiekvienų metų pusmetį rengiamas vienas posėdis, skirtas viena po kitos rengiamoms teisinės valstybės principo taikymo padėties konkrečiose šalyse analizėms, skirtoms padėčiai penkiose valstybėse narėse, ir antrą kiekvienų metų pusmetį rengiami du posėdžiai, kurių pirmas yra skirtas bendrai teisinės valstybės principo taikymo Sąjungoje padėčiai, o antras – konkrečių šalių analizei, visais atvejais naudojantis Komisijos metine teisinės valstybės principo taikymo ataskaita. Be to, Teisingumo ir vidaus reikalų taryba parengė keletą konkrečių teminių debatų teisinės valstybės klausimais,

Europos Sąjungos Taryba

1. pakartoja, kad 2014 m. Europos Sąjungos Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių išvados dėl teisinės valstybės principų laikymosi užtikrinimo tebegalioja;
2. sutinka, kad kasmetinis dialogas Taryboje teisinės valstybės klausimais pasirodė esąs naudingas, nes suteikė galimybę vykti konstruktyvioms valstybių narių politinėms diskusijoms ir dalytis geriausios praktikos pavyzdžiais ir įgyta patirtimi;

¹ Dok. 17014/14.

² Dok. 14173/19.

³ Dok. 11094/20.

3. dar kartą patvirtina 2014 m. išvadose išvardytus principus, konkrečiai: objektyvumą, nediskriminavimą ir vienodų sąlygų taikymą visoms valstybėms narėms, nešališką ir faktiniais duomenimis grindžiamą požiūrį, nedarant poveikio suteiktos kompetencijos principui, taip pat pagarbą valstybių narių nacionaliniam identitetui (būdingam jų politinėms ir konstitucinėms struktūroms, įskaitant regionų ir vietos savivaldą) ir jų esminėms valstybinėms funkcijoms, įskaitant valstybės teritorinio vientisumo, viešosios tvarkos bei nacionalinio saugumo užtikrinimą; ir įsipareigoja toliau jų laikytis vadovaudamasi lojalaus bendradarbiavimo dvasia;
4. pažymi, kad šis politinis dialogas bus toliau plėtojamas papildant visų ES institucijų ir tarptautinių organizacijų veiklą, vengiant dubliavimo ir atsižvelgiant į turimas priemones bei ekspertinę patirtį šioje srityje;
5. pažymi, kad organizuodama ir vedama šį dialogą pirmininkaujanti valstybė narė toliau užtikrins, kad būtų visapusiškai laikomasi 3 ir 4 punktuose išvardytų dialogo principų;
6. pabrėžia, kad dabartiniu šio politinio dialogo turiniu ir struktūra užtikrinama, kad jis būtų tvirtesnis, labiau orientuotas į rezultatus ir geriau struktūrizuotas, ir kad jam buvo rengiamasi sistemingiau. Dabartinis jo formatas, įskaitant bendrus debatus ir konkrečioms šalims skirtus posėdžius, veiksmingai jį sustiprino, nes kasmet apžvelgiama esama padėtis ir pagrindiniai pokyčiai teisinės valstybės srityje. Tai sudaro palankesnes sąlygas išsamioms, nuoširdžioms ir interaktyvioms politinėms diskusijoms, kuriose iš esmės daugiausia dėmesio skiriama teisinės valstybės principo taikymo padėčiai valstybėse narėse ir visoje Sąjungoje;
7. pažymi, kad, nors dabartinis dialogo turinys ir struktūra laikomi patenkinamais, jis turėtų būti toliau tobulinamas, kad dar geriau atspindėtų Tarybos pasiryžimą stiprinti teisinę valstybę ir įtraukiai bei konstruktyviai prisidėti prie naujai kylančių ir esamų teisinės valstybės srities iššūkių prevencijos diskutuojant, keičiantis geriausios praktikos pavyzdžiais ir dalijantis įgyta patirtimi;
8. įsipareigoja antrą metų pusmetį toliau rengti bendras horizontaliąsias diskusijas ir tris kartus per metus (du kartus pirmą pusmetį ir vieną kartą antrą pusmetį) rengti konkrečioms šalims skirtas diskusijas, kiekvienoje iš jų sutelkiant dėmesį į padėtį keturiuose valstybėse narėse;
9. įsipareigoja šio dialogo metu analizuoti bent keturis toliau išvardytus teisinės valstybės ramsčius: teisingumo sistemą, kovos su korupcija sistemą, žiniasklaidos pliuralizmą ir žiniasklaidos laisvę, taip pat kitus su stabdžių ir atsvarų sistema susijusius institucinius klausimus; tai nedaro poveikio platesnei šio dialogo aprėpčiai Bendrųjų reikalų taryboje;
10. pažymi, kad praktiškai šis dialogas ir toliau bus grindžiamas Komisijos metine teisinės valstybės principo taikymo ataskaita, užtikrinant sinergiją tarp institucijų, ir atkreipia dėmesį į tai, kad į ataskaitą įtraukiamos rekomendacijos yra būdas akcentuoti, kokiems konkrečioms klausimams valstybės narės turėtų skirti daugiau dėmesio;

11. prašo Komisijos rengiant metinę ataskaitą toliau užtikrinti glaudų valstybių narių dalyvavimą ir dialogą su jomis, taip pat toliau tobulinti patį rengimą atsižvelgiant į šį dialogą reglamentuojančius principus;
12. pažymi, kad dialogui taip pat gali būti naudingi tarptautinių viešosios teisės organizacijų svarstymai, jei į juos atsižvelgta Komisijos metinėje teisinės valstybės principo taikymo ataskaitoje, ir kad tai yra papildomi ir šalutiniai, bet naudingi informacijos šaltiniai, visų pirma tie Europos Tarybos ir jos organų svarstymai, kurių vertė yra pripažinta, *inter alia*, 2023 m. sausio 30 d. Tarybos išvadose⁴, Teisingumo Teismo ir Komisijos⁵;
13. sutinka, kad pirmininkaujanti valstybė narė gali ne tik organizuoti šį dialogą, bet ir apsvastyti galimybę rengti dažnesnius interaktyvius pasikeitimus nuomonėmis, pavyzdžiui, seminarus teisinės valstybės klausimais su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, visų pirma piliečiais, pilietine visuomene, parlamentų nariais, vietos valdžios institucijomis, akademinė bendruomene, socialiniais partneriais ir žurnalistais;
14. pripažįsta Bendrųjų reikalų tarybos, kurioje vyksta šis dialogas, horizontalųjį vaidmenį ir pareigas; pripažįsta papildomą Teisingumo ir vidaus reikalų tarybos vaidmenį rengiant konkrečias temines diskusijas su teisine valstybe susijusiais klausimais, patenkančiais į jos kompetencijos sritį, laikantis įtraukaus požiūrio ir tinkamai atsižvelgiant į diskusijas Bendrųjų reikalų taryboje;
15. pažymi, kad, kaip tolesnė su šiuo Bendrųjų reikalų taryboje vykstančiu dialogu susijusi veikla, tais atvejais, kai manoma, jog tai tikslinga ir būtina, Bendrųjų reikalų taryboje galėtų būti surengtos diskusijos viena ar daugiau konkrečių horizontalių teisinės valstybės temų;
16. sutinka, kad visos pirmininkausiančios valstybės narės toliau šauks valstybių narių dialogo Taryboje teisinės valstybės klausimais susitikimus laikydamosi pirmiau sutarto formato ir dažnumo, ir susitaria iki 2027 m. pabaigos iš naujo įvertinti šio dialogo pagrindu įgytą patirtį.

⁴ Dok. 5422/23.

⁵ Dok. 11217/19.

ITALIJOS PAREIŠKIMAS

Italija palankiai vertina tai, kad priimtose Tarybos išvados dėl kasmetinio dialogo teisinės valstybės klausimais vertinimo, ir pritaria tarpusavio dialogo požiūriui, kuriuo grindžiamas 2014 m. pirmininkaujant Italijai pradėtas kasmetinis su teisinės valstybės principo taikymu susijęs procesas, visapusiškai gerbiant ir vieningai propaguojant ES sutarties 2 straipsnyje įtvirtintas vertybes.

Italija pažymi, kad vykstantis dialogas ir keitimasis geriausia praktika tarp valstybių narių ir su Europos Sąjungos institucijomis teisinės valstybės srityje yra neformalus valstybių narių dalijimosi ir tarpusavio atskaitomybės procesas, kuris išlieka iš esmės politinio, prevencinio ir teisiškai neprivalomo pobūdžio. Toliau laikomės nuomonės, kad pirmenybė turėtų būti teikiama šiam požiūriui, kuris yra grindžiamas konstruktyviu tarpvyriausybiniu bendradarbiavimu ir kuriame Tarybai tenka pagrindinis vaidmuo.

Šiuo atžvilgiu Italija pritaria tam, kad išvadose nustatytas tarpusavio vertinimo mechanizmas būtų lankstus, grindžiamas objektyvumu, nediskriminavimu ir vienodo požiūrio į valstybes nares kriterijais – tai elementai, kurie yra itin svarbūs siekiant išvengti automatiškai taikytinų sankcijų, kurioms trūktų proporcingumo ir teisingumo. Šis procesas ir toliau skiriasi nuo Sutartyse numatytų teisinės valstybės principo pažeidimų nustatymo ir valdymo teisinių priemonių, taip pat nuo finansinių sąlygų nuostatų, susijusių su daugiamete finansine programa, dėl kurios šiuo metu deramasi; tačiau atsižvelgiant į tai, tebėra itin svarbu išsaugoti ir iš tiesų stiprinti valstybių narių vadovaujamąjį vaidmenį ir visišką politinę atsakomybę.